

Quicksan Wnb

Het Anem 18

Wijhe

Quickscan Wnb

Het Anem 18

Wijhe

Titel	Quick Scan Wnb, Het Anem 18 Wijhe
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Groenadviesbureau H.A. ten Have Spanjaardsdijk 53 7433 PW Schalkhaar
Datum	20 januari 2023
Status	1 ^e versie

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob 06-40559568
mbleijerveld@gmail.com

www.ruimtevoordvies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	7
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	8
4.8	Ongewervelden	8
4.9	Samenvatting	8
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	
	Bijlage II. Erf- en landschapsplan	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan Het Anem 18 in Wijhe (gem. Olst-Wijhe) is een melkveehouderij gevestigd waarvan de agrarische activiteiten zijn gestaakt. Het voornemen bestaat om het erf te reconstrueren waarbij de bijgebouwen worden gesloopt. Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/-verordening (o.a. Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 09 januari 2023 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door het erf van een voormalige melkveehouderij met een oppervlakte van circa 1,3 hectare. Aan de westzijde staat een bedrijfswoning met ten noorden hiervan een houten kapschuur en ten zuiden hiervan een houten schuurtje. Ten oosten van de woning staat een stallencomplex met drie koeienstallen, een technische ruimte aan de zuidwestkant van het complex en een kapschuur aan de zuidkant van het complex. Ten noorden van de stallen bevindt zich een betonnen mestsilo. De oostelijke helft van het erf wordt in beslag genomen door sleufsilos. Het erf is volledig verhard met uitzondering van de buitenranden. Op het erf is vrijwel geen opgaande begroeiing aanwezig. Langs de zuid- en noordrand staat plaatselijk enige lijnvormige begroeiing en in de voortuin enkele bomen. Op het erf is geen oppervlaktewater aanwezig. Langs de zuidrand en noordostrand liggen kleine kavelslootjes en langs de oostzijde van het erf een grote spoorssloot. Het erf grenst verder aan regulier weiland.

Figuur 2. Recente luchtfoto met plangrens (rood).

Figuur 3. Koeienstallen aan de oostzijde van het erf.

Figuur 4. Koeienstal in het centrum van het erf.

Figuur 5. Technische ruimten in de zw-hoek.

Figuur 6. Kapschuur in de zo-hoek

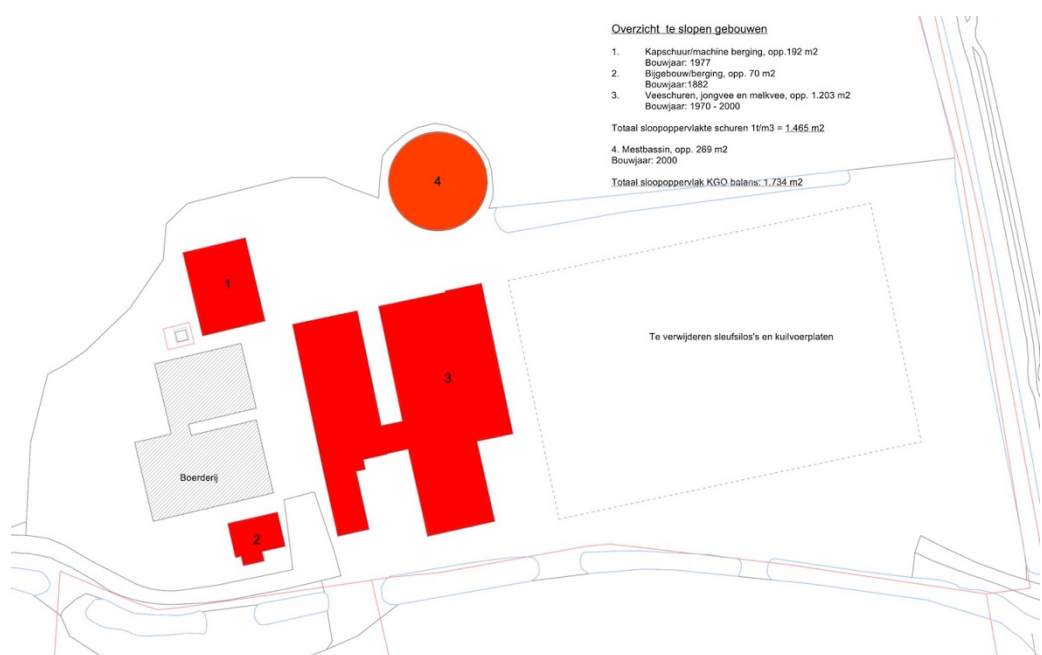
Figuur 7. Kapschuur in de nw-hoek.

Figuur 8. Garage ten zuiden van de woning.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om alle bedrijfsgebouwen te slopen. Alleen de boerderijwoning blijft behouden. De totale te slopen oppervlakte bedraagt 1.734 m². De bestaande houtige begroeiing blijft intact. Naast de sloop worden twee nieuwe bijgebouwen gerealiseerd in de vorm van een kapschuur en een steltenberg. Voor het erf is een erf- en landschapsplan opgesteld (zie bijlage) dat onder meer voorziet in de aanplant van verschillende erfbosjes aan de rand en een boomgaard op het achtererf. Op het oostelijke deel van het erf is langs de spoorloot een stuk natuur ontwikkeld met een oppervlakte van 2.000 m². Het gaat om een plasje met een plas-drassituatie er omheen. Verder worden knotwilgen en elzenhakhout ontwikkeld.

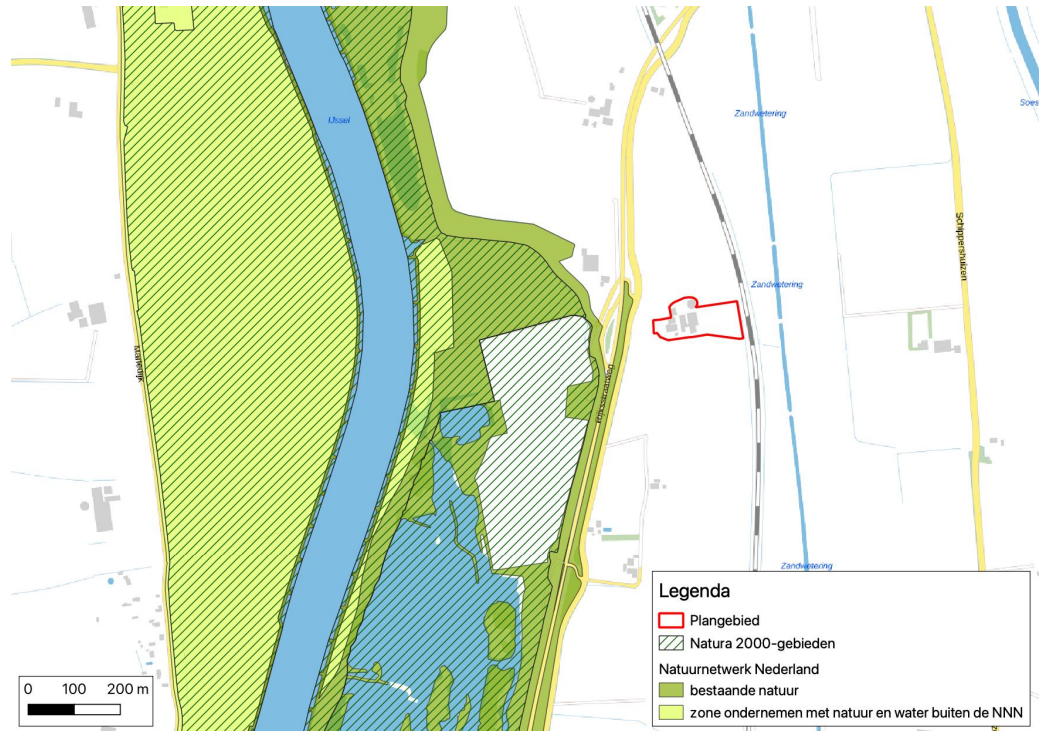

Figuur 9. Sloopoverzicht.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden. Ten westen van het erf loopt de IJssel. De uiterwaarden en de dijk behoren tot Natura 2000-gebied Rijntakken en Natuurnetwerk Nederland (NNN). Beide gebieden overlappen grotendeels. De minimale afstand tot de beschermde gebieden bedraagt circa 100 meter.

Figuur 10. Ligging plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de nabijheid van beschermde gebieden waaronder Natura 2000-gebied. Vanwege het karakter van het plan en de toekomstige bestemming zijn negatieve effecten (externe werking) uit te sluiten. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt buiten het kader van dit onderzoek.

3 NDFF-gegevens

In de databank zijn van de afgelopen tien jaar geen waarnemingen van beschermde soorten uit het plangebied bekend. Rond het plangebied zijn losse waarnemingen gedaan van vogelsoorten, te weten boerenwaluw, kievit, paapje, patrijs en torenvalk. Verder zijn de licht beschermde haas en ree vastgesteld. Van de overige soortgroepen zijn geen beschermde soorten waargenomen.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het gehele erf is verhard met uitzondering van de randen. De randen worden gevormd door ruig gras met stikstofminnende soorten zoals grote brandnetel, ganzenvoeten en bijvoet. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden. Het terreinbezoek heeft plaatsgevonden in een periode die minder geschikt is voor de beoordeling van flora. Vanwege het karakter en het gebruik van het terrein is de aanwezigheid van beschermde flora echter uit te sluiten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren waargenomen. Het erf is met uitzondering van de randen verhard en bebouwd. Hier zijn zoogdieren op voorhand uit te sluiten met uitzondering van steenmarter. Alle te slopen gebouwen bezitten een enkelwandig dak waardoor potentie voor verblijfplaatsen ontbreekt. De technische ruimte van het stallencomplex en het houten schuurtje ten zuiden van de woning hebben een ongebruikte zolder maar hier zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. Op grond hiervan is de aanwezigheid van een verblijfplaats van steenmarter uitgesloten. De randen van het erf bestaan uit ruig, soortenarm gras. Hier zijn algemene zoogdieren te verwachten zoals veldmuis en huisspitsmuis. Voor deze licht beschermde soorten geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb onder de Europese Habitatrichtlijn. Het leefgebied inclusief de verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van bouwwerken.

De bomen op het terrein zijn niet bij het plan betrokken. Van de gebouwen zijn de kapschuren en het houten schuurtje volledig enkelwandig waardoor potentiële verblijfplaatsen in verborgen ruimten zijn uit te sluiten. Met name grootoorvleermuis verblijft bij voorkeur op minder besloten ruimten zoals donkere zolders. Op de twee zolders zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. Het stallencomplex is opgebouwd uit metselwerk met lage langsegevels. Van de kopgevels is de nokpunt niet gemetseld maar bestaat uit enkelwandig damwandplaat. De gemetselde gevels bezitten vermoedelijk een spouw maar ventilatieopeningen ontbreken en de top van de gevels is dichtgesmeerd. Het dak is gedekt met golfplaten zonder beschot en de windveren bestaan uit metalen plaatwerk met grote ruimten erachter. Op basis van de constructie van de bijgebouwen is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten.

Vanwege het open karakter van het erf is een wezenlijk belang van het terrein voor vlieg- en foerageerroutes uit te sluiten.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Omdat verborgen ruimten ontbreken is de te slopen bebouwing marginaal geschikt voor broedvogels zonder vaste nestplaatsen. Een klein aantal soorten kan tot broeden komen zoals holenduif en witte kwikstaart.

Typische broedvogels met vaste nestplaatsen van boerenerven zijn kerkuil, steenuil, boerenwaluw en huismus.

De gebouwen zijn ongeschikt voor beide uilen omdat verborgen ruimten ontbreken met uitzondering van de zolder van het houten schuurtje en de technische ruimte. Het gaat om kale ruimten die geen nestgelegenheid bieden. Op de zolders zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. In geen van de gebouwen zijn verblijfssporen gevonden zoals braakballen en krijstrepen.

Huisumus en met name boerenwaluw kunnen op de balken broeden. Op het erf waren geen huismussen aanwezig en op de balken zijn geen nesten van huismus waargenomen. De aanwezigheid van nestplaatsen van huismus wordt daarom uitgesloten. Van boerenwaluw zijn enkele nesten in de kapschuur ten noorden van de woning gevonden en in het stallencomplex. Het is onbekend of het om recente nesten gaat. Omdat de stallen leegstaan is het niet waarschijnlijk dat de locatie nog in gebruik is. In de kapschuur ten noorden van de woning worden nog enkele pony's gehouden. In dit gebouw zijn in de toekomst nog wel broedsels van boerenwaluw te verwachten.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is open en bestaat uit gebouwen, verharding en grasland/gazon. Op grond hiervan is het plangebied uit te sluiten als leefgebied voor amfibieën in het algemeen. In de kavelslootjes zijn algemene soorten amfibieën te verwachten zoals bruine kikker en bastaardkikker. Het plan is niet van invloed op deze soorten.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor reptielen en in de omgeving zijn geen populaties reptielen bekend. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor en de kavelslootjes zijn geen onderdeel van het plan. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van algemene, kleine zoogdieren mogelijk waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. In de gebouwen zijn broedsels van vogelsoorten zonder vaste nestplaatsen niet uit te sluiten. Van de soorten met vaste nestplaatsen is de aanwezigheid van nestplaatsen van boerenwaluw niet uit te sluiten. Van de overige soortgroepen

is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten of het plan heeft geen negatieve effecten op deze soorten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X			
Vleermuizen	Foerageergebied	X			
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Mogelijk
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			Mogelijk boerenzwaluw
Amfibieën	Algemene soorten	X			
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de nabijheid van beschermde gebieden waaronder Natura 2000-gebied. Vanwege het karakter van het plan en de toekomstige bestemming zijn negatieve effecten (externe werking) uit te sluiten. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt buiten het kader van dit onderzoek.

5.2 Beschermde soorten

Kleine zoogdieren (nationale soorten Wnb, art. 3.10)

Door werkzaamheden de randen van het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Overijssel geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn, art. 3.1)

In de gebouwen zijn algemene broedvogels niet uit te sluiten. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte en verstoring van broedsels optreden. Daarom dienen deze ingrepen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Broedvogels met vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn, art. 3.1)

Door de sloop van de kapschuren kunnen nestplaatsen van boerenzwaluw verloren gaan en verstoring en sterfte van dieren optreden. Dit is verboden volgens de Wnb. Daarom dient nader onderzoek plaats te vinden naar de eventuele functie van de gebouwen voor boerenzwaluw. Boerenzwaluw is te onderzoeken in de periode mei - juli.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Sloop uitvoeren buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Boerenzwaluw	Nader onderzoek mei - juli
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.overijssel.nl

www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

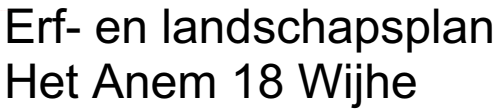
Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.

Groen Adviesbureau
H.A. ten Have

Harry ten Have
Tuin- en Landschapsadviseur

Spaanjaardsdijk 53
7433 PW SCHAALHAAR
Tel. 0570 532 000
Fax 0570 532 465
Mobiel 0651 346 628

E-Mail info@harrytenhave.nl
Internet www.harrytenhave.nl